

SACRVM

PIIS MANIBVS

VIRI

MAGNIFICI ATQVE SVMMI VENERABILIS

CAROLI GOTTLOB
HOFMANNI

SACRARVM LITTERARVM DOCTORIS EARVMDEMQVE
PROFESSORIS PVBLICI ORDINARII PRIMARII ORDINIS
SACRI ATQVE TOTIVS VNIVERSITATIS SENIORIS IVDICII
SACRI IN CIRCVLO ELECTORALI SENIORIS ASSESSORIS
IBIDEMQVE ECCLESJARVM SVPREMI ANTISTITIS
AD D. MARIAE PASTORIS PRIMARII ATQVE
ORDINIS THEOLOGICI IAM DECVRIONIS

SANCTVM

POSVERVNT

SCHOLAE CIVICAE RECTOR ET COLLEGAE

WITTEBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRIST. DÜRRII ACAD. A. TYPIIS

M V R O A S
S V D I N A M S I I P
V I R I

FVIT, et eheu ! fuit CAROLVS GOTTLOB HOFMANNVS, sacrarum litterarum doctor, earumdemque professor publicus ordinarius, isque primarius, non ordinis sacri tantum, sed etiam totius vniuersitatis senior, iudicii sacri in circulo electorali senior assessor, ibidemque ecclesiarum summus praesul, ad d. MARIAE pastor primarius, atque ordinis theologi iam decurio, vir, virtutibus ad munia, summi ipsi collata numinis cura, obeunda maxime illustris

ECQVIS est, quin iacturam hanc ingentem, neque scimus, an facile reparabilem? maxime doleat? Etenim amiserunt, academia doctorem, purioris amantissimum veritatis ac tenacissimum, collegia, quibus interfuit, consiliorum prudentissimorum socium fidum, templum acrem oratorem et dulcem, eius curae concreditaec ecclesiae praesidem grauem et custodem; ne quid de iactura dicam, quam filii, filiae, affinitates atque reliquae necessitudines passi sunt

QVOD ad nos, qui artibus iuuentutem ad humanitatem informamus, ex hoc funere dolorem ac luctum percipimus. Nos etiam HOFMANNVM desideramus, HOFMANNVM, qui scholae ciuicae curam minime neglexit

REIMMANNVS, qui prius, quam sacra hildesienfis curaret, Osterouici et Halberstadii scholas gubernauit, ludimoderatorum curam sacris demandare oratoribus, praeposterum quidem iudicat et peruersum, quin potius hos illorum fidei credendos esse (*in der Nachricht von seiner Person und Schriften*, p. 196). Provinciam quidem quamdam scholasticam obire, b. HOFMANNO numquam contigit. Qua de prouincia quamquam LVTHERVS iudicauit quam honorificentissime, nostris tamen temporibus, quum hinc et inde exsurgunt, qui haud prospero ausu, conditiones de emendandis scholis non concoctas proponunt, eam ambire, non necessarium statuimus. Interim HOFMANNO talis fuit ingenii indoles, vt scholarum saluti bene prospicere potuerit

NATIVITATEM vna cum educatione multum valere atque magnam in futuram vitae rationem potestatem exserere, prorsus negari nequit. Inde etiam HOFMANNO scholae procurandae habilitatem enatam esse putamus. Non enim sufficit, natum esse ex patre, rerum perito scholasticarum, sed etiam accedit,

dit, ab praeceptoribus erudiri, fide, habilitate, eruditione, praeclaris. Talis fortuna HOFMANNO contigit, quippe quem pater eius in schola niuemontana docuit, et qui DOPPERTVM, TROMMLERVM, praeceptores, et eruditionis laude claros, et de re, non tam patria, quam tota scholastica optime promeritos, nactus est. Neque HOFMANNVM tempus in schola in otio ac desidia, plurimorum more nostri aevi discipulorum, contriuisse, ex elogio constat, quo DOPPERTVS abiturientem HOFMANNVM (A. O. R. CIOIOCCXXI.) ornauit

NEC relicta schola, litteras non seposuit scholasticas HOFMANNVS multorum eruditorum more, qui, quasi personis suis indignas cum altioribus, quas vocant, scientiis conciliari non posse opinantur. Ab hac praeiudicata opinione, quae multorum nostrae aetate animos occupat, longe alienum fuisse HOFMANNVM litteratissimum, ingenii, quae profant, et quae haec loci commemorare iuuat, satis sunt testimonii

DE graiorum accentibus, quos b. GESNERVS (in diss. de accentuum veterum graecorum genuina pronuntiatione, Gotting. CIOIO CCLV) retinendos esse, censet, nam ad veterem suauiter pronuntiandi rationem, si non plane restituendam, ad intelligendam certe multum faciunt, nec vllus assequitur profecto intellectu bonam tot librorum partem, qui hodie exstant, nisi doctrina accentuum imbutus, de his, inquam, accentibus longam inter eruditos fuisse contentionem, ex SIMONIS (introduc. grammaticocrit. in lingu. gr. p. 78 sqq) WALCHIO (introduc. in lingu. gr. p. 99 sqq.) GALLY britone (a dissertation against pronouncing the greck langage according to accents, Londin. CIOIO CCLV) intelligimus. Verum HOFMANNVS ab eorum partibus stat, qui sine accentibus linguam graecam olim fuisse lectam aequae ac pronuntiatam asserunt, praeterea seriem antiquissimorum codicum graecorum sine accentibus manu exaratorum in lucem producit. Quare de genuina linguae graecae modulatione sine accentibus commentationem Lipsiae CIOIO CCXXVIII edidit, quam CIOIO CCXXXIII recusam auctores et actorum eruditorum germanicorum (P. CXXXVI. n. v.) et actorum latinorum lipsiensium (CIOIO CCXXX mens. n. xv.) eximie collaudarunt

ALTERVM, quod de HOFMANNI rerum scholasticarum intelligentia prostat, testimonium est methodus, siue ratio interpretandi Q. HORATII FLACCI poemata. Hanc cum viris doctrina praestantissimis communicauit sibi quae nouam HORATII editionem paraturo consilia insuper expetiit (Lipf. CIOIO CCXXXVIII.) Triam fuerunt, quorum perpetuam in hac noua editione habere curam vellet. Primum, vt corruptissima exempla, quae magno cum damno nostris in terris leguntur, manibus puerorum extricarentur. Secundum, vt iuuenes, nunc vocum difficiliorum, nunc historiae, morum antiquorum ignorantia laborantes, faciliiori modo

FK 26 7134

X 318 5070

1028

modo cognoscant res, ab HORATIO prolatas. Tertium, vt et illi, qui grauioribus curis diftracti, docta otia in HORATII lectione subinde quaerunt, habeant, vnde statim fumant, discantue, si qua obscuriora et maiori cum temporis dispendio, in prolixis scholiastarum spissisque antiquariorum voluminibus conquirenda essent. Quam methodum, si quis est, qui legat, HOFMANNVM ad interpretandum hunc vatem mediis necessariis haud destitutum fuisse cognoscat

POSSEMVS de eius notitia rerum ad scholas pertinentium plura documenta proferre, vt, quorundam ab C. S. SCHVZFLEISCHIO compositorum libellorum, introductionis in N. T. ab PRITIO confectae, editionem. Sed duo potius, eademque maiora adferre nobis lubet, quae satis superque testantur, quantae curae ipsi scholae fuerint. Primum est sermo facer, quem contra contemtores scholarum habuit (*von der Gering-schätzung hoher und niederer Schulen, in den unerkannten Sünden*, pag. 164.) sermo, in quo scholis contemtorum imprudentia viuis depingitur coloribus. Alterum est praefatio, cuidam ab IMMAN. GOTTL. ANTONIO edito libro praemissa, (D. C. G. HOFMANNI *Vterricht für die, die zur Beicht und Abendmal geben wollen, in Frag und Antwort zergliedert von M. I. G. Anton*, Lips. MDCCCLXVIII.) in qua conditiones dat, quibus doctorum in scholis rationes et vtilitates reddantur meliores

PRÆTEREA non est, quod HOFMANNVM inter eos referamus, qui tantum docuerunt, nec, quod docuerunt, exercuerunt. Quoties illi viro placuit, scholam visitare nostram; sed illi placuit, non tum temporis solum, quum annua lustratio instituenda esset, toties virum, rerum scholasticarum optime gnarum, etiam hoc tempore, quo noua scholae constitutio introducta fuit, cognouimus. Proinde eius maturam quidem, verum nobis acerbam mortem ex animo lugemus, et memoria eius, quamdiu viuemus, in nostris mentibus et sermonibus haerebit. At, quae summi numinis, vt pro omnibus rebus, ita pro scholis assidua et perpetua cura est, nostrae scholae det talem tutorem, qui nihil agat, nisi vt maius ei quotidie adferat incrementum

106

SACRVM
PIIS MANIBVS
VIRI
MAGNIFICI ATQVE SVMMI VENERABILIS
CAROLI GOTTLLOB
DFMANNI

TERARVM DOCTORIS EARVMDEMQUE
VBLICI ORDINARII PRIMARII ORDINIS
TIVS VNIVERSITATIS SENIORIS IVDICII
O ELECTORALI SENIORIS ASSESSORIS
CCLESiarVM SVPREMI ANTISTITIS
AE PASTORIS PRIMARII ATQVE
THEOLOGICI IAM DECVRIONIS

ANCTVM

POSVERVNT

CAE RECTOR ET COLLEGAE

WITTEBERGAE

AROLI CHRIST. DÜRRII ACAD. A TYPIIS

